

Nieuwsbrief Deltaplan voor het Landschap

Nr 8, oktober 2010

'Nu momentum voor Deltaplan voor het Landschap'

De pilot Moerenburg-Heukelom van het Deltaplan voor het Landschap is nu halverwege. Stuurgroep lid Jan Baan geeft aan goed op koers te liggen met de pilot: "Er is in de afgelopen tijd heel veel voorbereidend werk verzet en er zijn veel contacten gelegd in het netwerk, maar nu wordt het tijd voor de eerste zichtbare resultaten. We moeten laten zien wat we doen en wat we kunnen betekenen voor het gebied."

Resultaten laten zien

Op 6 november wordt in het pilotgebied een publieksdag georganiseerd. Een dag waarop het publiek kan zien wat Moerenburg-Heukelom te bieden heeft en waarop het Deltaplan kan laten zien op welke wijze het gebied nog mooier kan worden. Jan Baan: "Ik vind het belangrijk dat we op de publieksdag de eerste resultaten van het Deltaplan kunnen laten zien. Dus bijvoorbeeld een eerste grondaankoop of het eerste contract met een grondeigenaar die deelneemt aan de Deltaregeling."

Vertrouwen

Doelstelling van het Deltaplan voor het Landschap is om het landschap aantrekkelijker te maken en toegankelijker voor bezoekers. "Dit is een hele opgave", aldus Jan Baan. "En dit kan alleen als iedereen meedoet. Daarom is het belangrijk dat er een aantal voortrekkers uit het gebied opstaan die vertrouwen hebben in de aanpak van de stuurgroep. Grondeigenaren die er vertrouwen in hebben dat de vergoeding voor hun inspanningen goed geregeld wordt. En dat vertrouwen mogen ze in ons hebben."

Koe bij de horens pakken

Maandag 20 september heeft de stuurgroep een aantal belangrijke beslissingen genomen. Zo zijn definitieve afspraken gemaakt over de taakverdeling tussen de Stuurgroep Deltaplan voor het Landschap en de Stichting Streekrekening Het Groene Woud, het opzetten van de grondpot en het aangaan van contracten. Jan Baan: "We hebben als stuurgroep nu alles afgetikt en betrouwbare structuren opgezet. Daarnaast hebben we nu geld beschikbaar vanuit de overheid. Daarom moeten we nu doorpakken; nu is het momentum. Over anderhalf jaar is de pilot voorbij en moeten we het geld besteed hebben. We moeten daarom nu de koe bij horens pakken!"

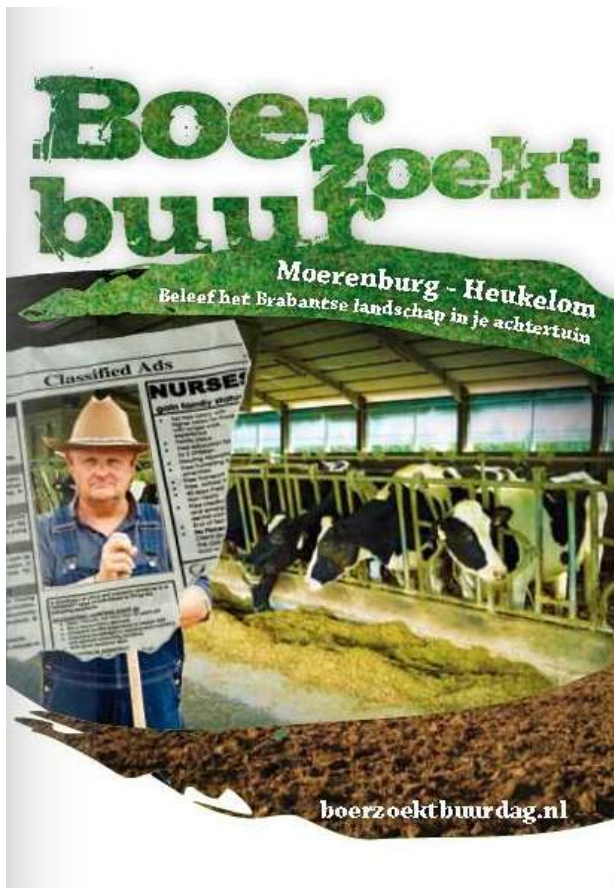
6 november publieksdag:

Boer zoekt Buur

Op zaterdag 6 november vindt de publieksdag Deltaplan voor het Landschap plaats onder het motto 'Boer zoekt buur'. De Boer zoekt Buur-dag is bedoeld voor zowel de inwoners en de ondernemers uit Moerenburg-Heukelom als voor de bewoners van Tilburg, Berkel-enschot en Oisterwijk. De dag wordt georganiseerd door een evenementenbureau in samenwerking met een werkgroep bestaande uit zeer betrokken inwoners uit het gebied Moerenburg-Heukelom en uit enkele leden van de projectgroep Deltaplan voor het Landschap. Doelstelling van de dag is om de inwoners van de steden en dorpen kennis te laten maken met het aantrekkelijke gebied Moerenburg-Heukelom. Maar zeker ook om de bezoekers de eerste resultaten van het Deltaplan voor het Landschap te tonen.

Scholen

In aanloop naar de publieksdag zullen scholen uit de omliggende kernen een aantal bedrijven in het gebied bezoeken om kennis te maken met de wijze waarop de ondernemers omgaan met het landschap. De schoolkinderen maken foto's en rapportages.

Het programma op 6 november loopt van 10.00 uur tot 17.00 uur en bestaat uit een groot aantal actieve, maar vooral leuke activiteiten. Zoals het bezoeken van lokale bedrijven: een melkveehouderij, een groenvoorzieningsbedrijf of een manege. Ook het trappistenklooster zet haar deuren open. Uniek is de boottour. Bezoekers kunnen in de Piushaven in Tilburg opstappen en naar Moerenburg varen. Daarnaast is er ook nog een cultuurhistorische activiteit. Ook kan er meegeholpen worden met het aanplanten van een landschapselement of meegewerkt worden aan de jaarlijkse activiteit van de werkgroep 'Behoud Moerenburg'. En wat is leuker dan de natuur van Moerenburg te ontdekken met het Natuurleerpad? Een fiets- en wandelroute verbindt alle activiteiten met elkaar. Onder het motto: 'Maak eens een Heukelommetje' worden diverse wandelingen en een fietsroute uitgezet.

Informatie

Alle activiteiten zijn gratis toegankelijk. Aanmelden is niet nodig; behalve voor de plantactiviteit en de activiteit van de werkgroep Behoud Moerenburg. Meer informatie over de Boer zoekt Buur-dag is te vinden op www.onsgroenewoud.nl en medio oktober op www.boerzoektbuurdag.nl.

Leren van Amstelland

Een van de vier voorbeeldgebieden voor Het Deltaplan voor het Landschap is zoals bekend Het Groene Woud, met Moerenburg-Heukelom als pilotgebied. Hoe vergaat het de andere voorbeeldgebieden? Deze keer: Amstelland. Wat typeert de aanpak van het gebied, wat zijn overeenkomsten en verschillen? En wat zijn leerpunten voor Het Groene Woud?

Allereerst een typering van het gebied Amstelland. Amstelland is een veenweidegebied 'onder de rook van Amsterdam'. Het gebied ligt onder Amsterdam-Zuid en de Zuidas en wordt geflankeerd door Amstelveen, Uithoorn, Abcoude en de Bijlmermeer. Amstelland heeft de Amstel als een catwalk door het gebied lopen voor bewoners die willen roeien, wandelen of fietsen.

Recreatie is een van de vijf functies die in kaart is gebracht door Beschermers Amstelland voor het pilotgebied Bovenkerkpolder.

Bedreigingen

De Bovenkerkpolder vormt het pilotgebied als het gaat om Het Deltaplan voor het Landschap. Er speelt van alles in dit gedeelte van het Amstelland. De Bovenkerkpolder is een agrarisch gebied, een waardevol weidevogelgebied en vormt een belangrijke verbinding binnen de Ecologische HoofdStructuur. Echter, deze polder heeft te maken met een groot aantal ontwikkelingen die evenzo vele bedreigingen zouden kunnen zijn voor de rust en ruimte van het gebied. Zo komt er een provinciale verkeersweg door heen te liggen en is men op zoek naar 30 hectare waterberging en vele hectare ruimte voor recreatie. Als klapper op de vuurpijl zijn er dan ook nog plannen voor het aanleggen van een golfbaan.

De Bovenkerkerpolder staat bekend als weidevogelgebied.

“Veel plannen in de Bovenkerkpolder en een gebrek aan regie. Dat leidde tot onrust,” schetst Kees van Tilburg, voorzitter van Stichting Beschermers Amstelland. “Als stichting hebben we letterlijk in kaart gebracht wat er allemaal aan plannen speelt.” Stichting Beschermers Amstelland is een particuliere stichting waarin boeren, burgers en buitenlui actief zijn, zonder directe overheidsconnectie. Van Tilburg: “Achtereenvolgens maakten we een kaart landbouw, natuur, recreatie, water en cultuurhistorie. Uiteindelijk bleken de verschillende kaarten uitstekend met elkaar te kunnen matchen.”

Positief kritisch richting overheid

Een van de drie strategische pijlers van Beschermers Amstelland is het positief kritisch volgen van de overheid. Een speerpunt dat past bij het feit dat de Stichting geen directe overheidsbemoeyenis kent. Geen overheidsinstantie zijn, heeft zo zijn voordelen volgens de voorzitter van de stichting: “We zijn sneller, hebben draagvlak onder de bevolking en we zorgen voor nieuw geld.”

Geen directe overheidsbemoeyenis wil geenszins zeggen dat de stichting solo opereert. De voorzitter: “De partijen die betrokken zijn, zijn talrijk. Onze rol is juist de verschillende organisaties meer één richting in te laten gaan. Dat betekent samenwerken met bijvoorbeeld boeren, burgers, gemeenten, provincie, het waterschap en Groengebied Amstelland (een consortium van de provincie Noord-Holland en een aantal gemeenten).”

Van Tilburg erkent dat er ook nadelen zijn aan de grotere afstand met de overheid. “We stuiten soms op vertraging van besluitvorming. Als gevolg van een ‘dit hebben wij niet uitgevonden’-attitude. Ook speelt wisseling van de politieke wacht ons parten. Zo heeft Amstelland een nieuw college en heeft dit aangegeven dat er geen geld meer is voor investeringen in het buitengebied.” Voor Van Tilburg een signaal om in de toekomst nog intensiever in te zetten op het betrekken van de verschillende overheidsinstanties.

Landschap leren lezen

Het geven van meer bekendheid aan Amstelland is een tweede strategische pijler van Beschermers Amstelland. Of om het in de woorden van Kees van Tilburg te omschrijven: “We maken van Amstelland een icoon, door mensen te laten ervaren hoe mooi en kostbaar het gebied is.” De jaarlijks terugkerende Amstellanddag sluit aan bij deze strategische pijler. Nog een concrete, actuele actie is een documentaire die in de maak is. Belangrijk onderwerp daarbij is mensen naar het landschap leren kijken. Van Tilburg: “Wanneer mensen leren het landschap te lezen, breng je én de historie over én geef je inzicht in wat het landschap voor betekenis heeft nu en in de toekomst.”

Polder de Rondehoep is door Beschermers Amstelland kandidaat gesteld als werelderfgoed.

De laatste strategische pijler is ‘meer financiële middelen voor Amstelland’. Amstelland laat zich hierbij inspireren door de aanpak van Het Groene Woud. Met Rabobank Amstel en Vecht is begin dit jaar gestart met de streekrekening. Amstelland kijkt ook nadrukkelijk naar het bedrijfsleven als creatieve manier om geld te genereren. Zo heeft Amstelland intensief contact met Zuidas, een groot onroerend goed project.

De jaarlijks terugkerende Amstellanddag past bij de doelstelling om meer bekendheid te geven aan Amstelland.

Waardering

Wat zijn nou de zaken waar Amstelland trots op is – en waar Het Groene Woud van zou kunnen leren? Beschermers Amstelland heeft sinds haar start eind 2006 een groot netwerk aan begunstigers en relaties opgebouwd. De stichtingsvoorzitter: “Het feit dat we gesteund worden door een brede achterban én veel waardering ervaren, is iets waar we erg trots op zijn.” Een enquête die afgelopen zomer werd uitgevoerd door het LEI (Landbouwkundig Economisch Instituut) bevestigt dit beeld. De conclusie van deze enquête luidt: Beschermers Amstelland ligt op de door haar begunstigers gewenste koers en krijgt hiervoor veel lof.

Deltaplan voor het Landschap

Het Deltaplan voor het Landschap heeft als doel het gebied Moerenburg – Heukelom landschappelijk nog aantrekkelijker te maken voor bewoners en bezoekers. De financiering wordt ontwikkeld vanuit het Streekfonds van Streekrekening Het Groene Woud.

Het Deltaplan is door de Vereniging Nederlands Cultuurlandschap ontwikkeld. Het Rijk (ministerie van LNV) heeft vier voorbeeldgebieden gekozen. Nationaal Landschap Het Groene Woud is één van die voorbeeld-gebieden, waarbij Moerenburg-Heukelom het pilotgebied is.

Deltaplan voor het Landschap, Dienst Landelijk Gebied, Mevrouw N. Raedts (projectleider), Prof. Cobbenhagenlaan 125, 5037 DB Tilburg, tel.: 013-5950595, e-mail: p.h.t.raedts@minlnv.nl